

Brøndby siden stenalderen

Lars Ellgaard · Monday, September 22nd, 1000

Brøndby er én af Københavns forstadskommuner, hvor mange af fortidens spor er dækket af moderne byggeri. Langt det meste af kommunens areal er optaget af nye boligbebyggelser og industriområder. Men de to gamle kirkebyer, Brøndbyøster og Brøndbyvester, ligger endnu midt i det hele som levende eksempler på kommunens fortid. Her er huse og gårde med hundreder af års historie, som giver glimt af, hvordan Brøndby så ud for bare et halvt århundrede siden.

Midt i Brøndby ligger Brøndbyvester Mølle som et minde om datidens landbrugssamfund. På langs gennem kommunen går Vestvolden, der blev opført i 1880'erne som en del af Københavns Landbefæstning, og på tværs ligger Den Grønne Kile, der adskiller de to oprindelige landsbyer fra Brøndby Strand.

Kilen var et element i 1900-tallets planer for Storkøbenhavn, som friholdt arealerne mellem S-togslinierne for bebyggelse. Langs jernbanerne koncentreredes til gengæld den tætte bebyggelse, der i Brøndby især blev lagt ved S-togsstationer i Brøndbyøster og Brøndby Strand.

Tjørnehøj og Gildhøj

I Brøndby har der boet mennesker siden stenalderen. Ved Brøndbyvester findes to fredede oldtidsminder, Tjørnehøj og Gildhøj, der sikkert rummer begravelser fra bronzealderen, og flere andre steder i Brøndby, har arkæologerne fundet spor efter oldtidens lokale befolkning.

Ringebæk fiskerleje

Langs med Køge Bugt lå i middelalderen enge som ikke kunne opdyrkes, men som til gengæld var velegnet som græsning for kreaturerne. I 1300-tallet lå her et fiskerleje, Ringebæk, som var udgangspunkt for fiskeri og handel med fisk i Øresund. Lejet havde øjensynlig stor betydning, og var i perioder i kongelig besiddelse.

Brøndby i middelalderen

Navnet Brøndby blev første gang brugt i dokumenter omkring år 1085. Dengang ejede Roskilde Domkirke det meste jord på egnen.

Gennem middelalderen havde såvel Roskildeskirken som kongen i København jord i Brøndby. I 1100-tallet afløste de nuværende kirker i Brøndbyvester og Brøndbyøster de

endnu ældre trækirker. Kirkebygningerne findes bruges endnu i dag til deres oprindelige formål, men er i nyere tid suppleret med de moderne kirker i Brøndby Nord og i Brøndby Strand.

Brøndby i 1800-tallet

Endnu i 1800-tallet var Brøndbyerne et bondesamfund, der var stærkt præget af den nærliggende hovedstad. Mælk og friske grøntsager var en handelsvare, som den evigt sultne storby altid kunne aftage.

Tilsvarende havde Brøndbyerne også en smule industri. Både i Brøndbyvester og Brøndbyøster byggedes møller, og ved Roskildevvej blev en papirfabrik og et jernstøberi de første industrielle virksomheder på egnen.

Brøndby i 1900-tallet og frem

I 1920'erne kom det første strejf af byudvikling til Brøndbyerne. Villakvarteret Vesterled lige syd for Glostrup blev udstykket og bebygget i løbet af de næste årtier. Omtrent samtidig fik Brøndby Strand sine første sommerhuse, hvor folk fra den københavnske middelklasse tog på ferie om sommeren. Et badehotel og regelmæssig bustransport lokkede mange turister til.

Omkring 2. Verdenskrig boede der ca. 3.000 indbyggere i de to sogne, Brøndbyøster og Brøndbyvester, der dengang udgjorde Brøndby Kommune. Da de første etageejendomme i Brøndbyøster blev bygget i slutningen af 1940'erne, voksede indbyggertallet voldsomt. På ét år fik Brøndby f.eks. mere end 1.000 nye beboere. I 1950 rundede befolkningstallet 5.000 og fordobledes derefter hvert 5. år. I 1964 er befolkningstallet oppe på 25.000.

Meget omfattende byggeri omkring Brøndbyøster Station i 1950'erne og 1960'erne forandrede det lille landsogn til ét af Storkøbenhavns store udflytterkvarterer. Endnu før de sidste højhuse i Brøndby Nord stod færdige, var arbejdet med Brøndby Strand-planen gået i gang. Her opførtes flere tusinde lejligheder, som et led i den omfattende udbygning af alle Køge Bugt-kommunerne til forstæder. Brøndbyvester-bydelen fik også sine etagebyggerier, men blev især præget af parcel- og rækkehuskvartererne, samt de meget store industri- og erhvervsområder.

Kommunen rummer et stort antal arbejdspladser indenfor bred vifte af erhvervsvirksomheder. De ældre, klassiske produktionsvirksomheder i Brøndby har efterhånden ændret karakter, og deres lokaler bruges nu typisk af mindre firmaer i f.eks. service- og IT-brancherne.

Brøndby har igennem de sidste 30-40 år været blandt de forstæder, der har haft stor tilflytning af udlændinge, så i dag lever folk fra mere end 80 nationer i kommunen.

I 1970'erne udvikledes midt i kommunen et miljø for idrætsaktiviteter omkring Brøndby Stadion og Brøndby Hallen. En lang række af idrættens landsorganisationer har i tilslutning hertil opført Idrættens Hus. Men også mange andre steder i Brøndby er sportsanlæg blevet udbygget og opgraderet, og f.eks. har Brøndby Strand et af landets

fornemste cricket-anlæg.

I dag er Brøndby fuldt udbygget, og kun enkelte steder kan restarealer udfyldes med nybyggeri.

Brøndby er én af landets mindste kommuner med omkring 35.000 indbyggere. I middelalderen var Brøndbyøster og Brøndbyvester blandt de største landsbyer på Sjælland.

This entry was posted on Monday, September 22nd, 1000 at 1:02 pm and is filed under [You can follow any responses to this entry through the **Comments \(RSS\)** feed.](#) Both comments and pings are currently closed.